

Statsrådets skrivelse till Riksdagen med anledning av ett förslag till ett rambeslut om förstärkning av det straffrättsliga skyddet mot förfalskning i samband med införandet av euron (förfalskning av euron)

I enlighet med 54 b § riksdagsordningen översänds till Riksdagen en promemoria om ett på artikel 31 i Fördraget om Europeiska unionen grundat förslag till ett rambeslut om

förstärkning av det straffrättsliga skyddet mot förfalskning i samband med införandet av euron.

Helsingfors den 26 augusti 1999

Justitieminister *Johannes Koskinen*

Lagstiftningsdirektör Jan Törnqvist

FÖRSLAG TILL ETT RAMBESLUT OM FÖRSTÄRKNING AV DET STRAFFRÄTTSLIGA SKYDDET MOT FÖRFÄLSKNING I SAMBAND MED INFÖRANDET AV EURON

1. Allmänt

Rådet (rättsliga och inrikes frågor) godkände 28.5.1999 en resolution om förstärkning av det straffrättsliga skyddet mot förfälskning i samband med införandet av euron. Europeiska unionens medlemsstat Tyskland har i juli 1999 utgående från resolutionen gjort upp ett förslag till rambeslut om förstärkning av det straffrättsliga skyddet mot förfälskning i samband med införandet av euron. Förslaget behandlas i rådets arbetsgrupp för materiell straffrätt. Som ordförordandeland har Finland som mål att åtminstone politisk enighet om rambeslutet skall nås i rådet (rättsliga och inrikes frågor) 2-3.12.1999.

Denna promemoria grundar sig på det bifogade dokumentet 9966/99 DROIPEN 4. Justitieministeriet har genom en skrivelse av 17.5.1999 i enlighet med 54 e § riksdagsordningen delgivit riksdagen det förslag till resolution som förslaget till rambeslut grundar sig på.

2. Huvudsakligt innehåll

Rambeslutet syftar enligt artikel 2 till att komplettera bestämmelserna i den i Genève den 20 april 1929 avslutade internationella konventionen för bekämpande av myntförfälskning (nedan konventionen) och till att underlätta tillämpningen av bestämmelserna. De medlemsstater som hittills inte har anslutit sig till konventionen skall åta sig att göra detta. Åtagandena enligt konventionen påverkas inte av godkännandet av rambeslutet. I förslaget till rambeslut hänvisas på ett flertal punkter direkt till bestämmelserna i konventionen.

I artikel 3 i rambeslutet åläggs medlemsstaterna att vidta åtgärder för att se till att de verksamheter som nämns i artikel 3 punkt 1-4 i konventionen (bedräglig tillverkning

eller ändring av mynt, bedräglig utpräglning av falskt mynt, införsel eller mottagande av falskt mynt i avsikt att utpräglade det samt försök eller medhjälp till ovan nämnda handlingar) och som utvidgas genom artiklarna 3-7 i rambeslutet är brottsliga verksamheter, särskilt när det gäller pengar som har tillverkats på ett sätt som innebär en kränkning av en medlemsstats behöriga mynt- och sedelutgivande myndigheters rättigheter. Enligt punkt 2 i artikeln skall sådana verksamheter vara brottsliga också när det gäller pengar som är tänkta att sättas i omlopp men som ännu inte har utgivits.

I artikel 4 i rambeslutet utvidgas de verksamheter som avses i artikel 3 punkt 3 i konventionen så att också transport, export, överlåtande till en annan person och anskaffande för en annan person skall vara brottsliga verksamheter. Enligt artikel 5 i rambeslutet skall hologram och andra delar av pengar samt dataprogram och andra medel som med hänsyn till sin beskaffenhet är avsedda för förfälskning eller penningförfälskning jämsättas med de redskap som anges i artikel 3 punkt 5 i konventionen (redskap och andra föremål som är särskilt lämpade för eftergörande eller tillverkning av mynt) och innehavet av sådana skall vid sidan av de handlingar (bedräglig tillverkning, mottagande eller anskaffande) som anges i konventionen anses vara brottsligt.

I artikel 6 i rambeslutet åläggs medlemsstaterna att vidta åtgärder för att se till att de verksamheter som avses i artikel 3 i konventionen och som utvidgas genom artiklarna 3-5 i rambeslutet medför effektiva, lämpliga och avskräckande straffrättsliga påföljder, däribland även frihetsberövande, som kan leda till utlämning.

I artikel 7 i rambeslutet finns bestämmelser om medlemsstaternas myndigheters jurisdiktion. Enligt punkt 1 omfattar en medlemsstats jurisdiktion brott som helt eller

delvis har begåtts inom dess territorium. Enligt punkt 2 omfattar en medlemsstats jurisdiktion också brott som har begåtts med avseende på euron utanför dess territorium i sådana fall när medlemsstaten inte har utlämnat gärningsmannen. Dessa bestämmelser påverkar dock inte tillämpningen av artiklarna 8 och 9 i konventionen, dvs. sådana situationer då medborgare i en stat som inte lämnar ut sina medborgare skall straffas för brott som begåtts i utlandet som om brottet hade begåtts i staten i fråga (art. 8). Likaså skall en utlämning som begått ett brott i utlandet och som vistas i en stat vars lagstiftning möjliggör lagföring för ett brott som begåtts i utlandet straffas som om brottet hade begåtts i den staten, om utlämnande har begärts men samtycke till utlämnande inte har kunnat ges av skäl som inte har något samband med brottet (art. 9). Enligt artikel 7.3 i rambeslutet skall, om flera medlemsstater har behörighet i fråga om samma brott, medlemsstaterna i samarbete besluta om i vilken stat åtal skall väckas, så att åtalet om möjligt koncentreras till en enda medlemsstat.

Enligt artikel 8 i rambeslutet skall medlemsstaterna anta de bestämmelser som är nödvändiga för att följa rambeslutet senast 31.12.2000. Medlemsstaterna skall till rådets generalsekretariat, Europeiska gemenskapernas kommission och Europeiska centralbanken överlämna den lydelse av bestämmelserna genom vilken rambeslutet omsätts i nationell lagstiftning. Rådet bedömer senast 30.6.2001 hur medlemsstaterna har fullgjort sin skyldighet. Dessutom skall senast 31.12.2004 en utvärdering genomföras i enlighet med den gemensamma åtgärd som rådet antog 5.12.1997 om införande av en ordning för utvärdering av tillämpning och

genomförande på nationell nivå av internationella åtaganden i kampen mot den organiserade brottsligheten.

3. Verknningar på lagstiftningen i Finland

Finland ratificerade konventionen om myntförfalskning 1936. Paragraferna om penningförfalskning och försök till penningförfalskning (769/1990) i 37 kap. strafflagen täcker i huvuddrag kraven enligt artiklarna 3–6 i rambeslutet, med undantag av artikel 3.2, där det yrkas på straffbarhet när det gäller valuta som ännu inte har satts i omlopp. Straffbarheten i fråga om ett dylikt brott kommer ännu att utredas i Finland. Dessutom omfattas sådan avsiktlig transport och export av falska pengar som nämns i artikel 4 i rambeslutet för närvarande inte som sådan av vår lagstiftning, som endast täcker införande, anskaffning, mottagande och överlåtande till någon annan (SL 37:1). Det bestäms inte heller särskilt att innehav är straffbart, även om de övriga gärningsformerna i praktiken också täcker innehav. Också behörighetsbestämmelsen i artikel 7.2 i rambeslutet kan förutsätta en ändring av 1 § förordningen om tillämpningen av 1 kap. 7 § strafflagen (627/1996) till den del rambeslutet utvidgar 1929 års konvention.

4. Statsrådets ståndpunkt

Statsrådet anser att förslaget till rambeslut till sitt innehåll är viktigt och förhåller sig positivt till saken. Det föreslagna rambeslutet är inte förknippat med problem för Finlands del. Den mera ingående behandlingen av förslaget fortsätter i rådets arbetsgrupp.

